

Báo cáo tham luận tại Hội thảo về Nâng cao chất lượng dạy học môn Địa lý cấp THPT do Sở GD&ĐT Bình Thuận tổ chức ngày 02/3/2010

I. THỰC TRẠNG DẠY VÀ HỌC MÔN ĐỊA LÝ THPT:

1. Thuận lợi:

- Môn địa lý được chú trọng trong chương trình giáo dục phổ thông, giờ dạy địa lý được cho tất cả các khối lớp với số tiết phân phối chương trình từ 1- 1,5 tiết/tuần/lớp.

- Thường xuyên mua các lớp tập huấn về chuyên môn: bồi dưỡng thường xuyên, thay sách, chú trọng kiến thức kỹ năng...

- Được quan tâm trong các kỳ thi cấp cơ sở hay quốc gia: Olympic 30- 4, học sinh giỏi cấp tỉnh, cấp quốc gia, thi tốt nghiệp, thi đội học- cao đẳng...

- Giáo viên đa số nhiệt tình trong giảng dạy, có đầu tư đổi mới phương pháp giảng dạy, ứng dụng công nghệ thông tin khá tốt.

- Học sinh có giờ dạy trong học tập, còn nhiều em thích bộ môn.

2. Khó khăn:

- Theo quan niệm của cha xã hội, cha mẹ học sinh và một số bộ môn khác thì đây là môn học phụ. Cho nên có sự thiên lệch trong nhận thức và tầm quan trọng của môn học, không khuyến khích học sinh học tốt môn địa lý.

- Học sinh nhieu em học lười, không quan tâm nhieu u đến môn học (học để phó) nhut là học sinh khoi 12 ban khoa học tự nhiên.

- Thực tế của môn địa lý chưa đáp ứng nhu cầu thực tế và việc liên hệ ngành nghề trong tương lai hoặc liên hệ đến các rớt ít ngành nghề.

- Tâm lý giáo viên giảng dạy bị hốt hăng, dạy không nhit tình.

3. Nguyên nhân:

- Môn địa lý là môn học khó (vừa có kiến thức tự nhiên vừa có kiến thức xã hội), khô khan, ít thực dụng.

- Chương trình nặng, mang tính hàn lâm, thi u thực tiễn.

- Học sinh ngại học bài.

- Hình thức kiểm tra đánh giá chưa phù hợp.

II. MỘT SỐ BIỆN PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY- HỌC MÔN ĐỊA LÝ CẤP TRUNG HỌC PHỔ THÔNG:

1. Về phía giáo viên:

1.1 Giáo viên bộ môn:

- Phải trang bị cho mình một lượng kiến thức cần bổn để đáp ứng nhu cầu học của học sinh. Bởi vì, học sinh có tin tưởng thì mới yêu quý thầy cô và thích môn học.
- Cần thay đổi phương pháp dạy học cho phù hợp với các điều kiện học sinh, nên cần phải hóa kiến thức thành những xuyên, dạy phải chú ý lý thuyết đi đôi với thực hành, xác định đúng trọng tâm, tránh dàn trải... thì mới gây hứng thú cho học sinh.
- Bị động công nghệ thông tin cho từng tiết dạy một cách phù hợp, khai thác hết các kiến thức cần bổn, phát huy tính tự duy của các em. Không nên lạm dụng việc chiếu chép thay đổi chép. Khi sử dụng hình ảnh, video clip... phải phù hợp với nội dung đang dạy. Hình ảnh, video clip phải rõ nét, đẹp và sống động và đẹp. Cần tạo điều kiện cho các em nắm bắt kiến thức cần bổn qua giảng dạy chứ không phải cho các em chiếu và xem hoa mắt vì trình diễn không thu hút với các hiệu ứng rườm rà, lóa mắt. Không phải tiết nào dạy giáo án diễn trình chiếu đều mang lại kết quả tốt, nhất là các lớp sắp thi cử.
- Thường xuyên chú ý đến việc học bài, làm bài của các em học trung bình, yếu, kịp thời nhắc nhở, động viên cho các em học tốt hơn.
- Phát hiện, bồi dưỡng các học sinh có năng khiếu học môn địa lý. Khuyến khích các em nâng cao ý thức học tập, làm cán sự nòng cốt cho bộ môn, tham gia đội tuyển học sinh giỏi...
- Khen thưởng, khuyến khích đúng lúc, đúng chỗ sẽ kích thích các em trong quá trình học tập.
- Hàng tuần chú ý khó truy bài trái buổi cho các học sinh chưa chú ý khó học bài.

1.2 Giáo viên chủ nhiệm:

- Th ng xuyên k t h p v i giáo viên b môn nh c nh , u n n n nh ng h c sinh l i bi ng trong h c t p.

- Ph i h p ch t ch v i cha m h c sinh, ban đ i di n cha m h c sinh n m b t tình hình h c nhà, tr ng đ theo dõi nh c nh các em s p x p th i gian h c cho h p lý, tránh tình tr ng ham ch i b h c, không ch u làm bài h c bài.

- Cùng v i giáo viên b môn h ng đ n ph ng pháp h c t p và truy bài trái bu i cho các h c sinh y u ho c l i h c.

2. Ban giám hi u:

- Tăng ti t cho kh i 12 t ngay đ u năm h c. S đ ng các ti t này cho vi c tăng c ng ôn t p, c ng c ki n th c, rèn luy n k năng v bi u đ , phân tích s li u, đ c Atlat...

- T ch n môn đ a lý cho m t s l p khi c n thi t.

- Tăng c ng ti t ôn t p hàng tu n cho t t c các l p 12 vào ti t 4 ngày th B y.

- Coi tr ng vai trò c a b môn trong vi c nâng cao ch t l ng h c t p đ i trà, thi t nghi p, thi h c sinh gi i b môn.

- T o đ y đ đ i u ki n gi ng đ y và h c cho th i khoá bi u chính khoá cũng nh trái bu i: phòng c, ph ng ti n đ y h c, đ vui h c t p, thao gi ng liên tr ng rút kinh nghi m...

3. Ch t l ng h c t p c a môn đ a lý hàng năm c a tr ng:

- Kết quả học tập bộ môn: tỉ lệ khá giỏi thi học trên 45%, yếu kém dưới 5%.

- Kết quả thi tốt nghiệp: thời gian thi học 1 đến 6 trong năm.

- Kết quả học sinh giỏi vòng trường: mỗi năm đều có từ 1 đến 2 học sinh.

III. ĐỀ XUẤT:

- Đề nghị với việc kiểm tra, đánh giá lớp 12 nên cho đề kiểm tra theo hình thức luận để thuận lợi cho việc làm quen với cấu trúc đề thi cấp quốc gia (tốt nghiệp, thi học, cao đẳng...)

- Nên tổ chức đi kiểm tra cho giáo viên, học sinh để thành tích tốt trong môn địa lý để đi tham quan để nâng cao kiến thức thực tế. Qua đó, đồng viên, khích lệ kịp thời tinh thần giáo viên và học sinh nhằm nâng cao chất lượng giảng dạy và học tập.

Trung THPT Lê Quý Đôn - Bình Trị